

Aan: De gemeenteraad van Sittard-Geleen
Van: Wehouder K. Schmitz
Datum: 09-03-2020
Betreft: Beantwoording Technische vragen fractie PVV inzake Windpark Holtum Noord

De fractie PVV heeft op 11 februari jl. schriftelijk aanvullende technische vragen gesteld over het Windpark Holtum Noord. Deze vragen zijn gesteld naar aanleiding van eerdere technische vragen (en antwoorden) in de Ronde van oktober 2019. Ook met het oog op de discussie in de Ronde van 26 maart aanstaande waarin het Windpark Holtum-Noord opnieuw op de agenda staat.

Vraag 1

Om geluidshinder te voorkomen mag een windmolen niet te dicht bij huizen staan. Een windmolen mag gemiddeld niet meer dan 47 decibel geluid maken. 's Nachts mag dit niet meer dan gemiddeld 40 decibel zijn. Hiervoor worden metingen op gevels van woningen in de buurt verricht. Dit staat in het Besluit van de Rijksoverheid. Hoe gaat u dit borgen met weersveranderingen, en heeft u hier wel rekening mee gehouden in onderhavig project?

Antwoord

De geluidsbelasting op de gevels wordt berekend met een model zoals de wet het voorschrijft. Voor de berekeningen in dit model wordt uitgegaan van een bronvermogen en wordt met wijzigende weersomstandigheden rekening gehouden. Bij de uiteindelijke turbinekeuze zal de gemeente erop toezien dat een turbine wordt gekozen met een bronvermogen dat gelijk of lager is als waarvan uitgegaan is in de akoestische onderzoeken.

Vraag 2

Misschien is het wel aan de leverancier en of gemeente om rapporten over trillingen te delen en of te laten maken? Deze turbines zijn immers hoog en hoge bouwwerken krijgen te maken met wind, oppervlakken worden dan belast en gaan bewegen, dit bewegen heeft effect op het hele bouwwerk en de grond waarop het geplaatst is. Hierdoor ontstaan trillingen met overlast. Kunt u nu daadwerkelijk hier niets over aantonen en bevestigen dat dit geen overlast geeft?

Antwoord

Er zijn 2 fasen te onderscheiden; de bouwfase en de gebruiksfase.

Binnen de bouwfase is onderscheid te maken tussen de fundering en de assemblage van de mast en turbine. De funderingspalen worden geboord. Daarnaast zal er grondwerk worden verricht met een mobiele kraan en zal er beton gestort worden. Deze werkzaamheden zijn vergelijkbaar met andere bouwwerkzaamheden en naast dat de werkzaamheden tijdelijk zijn (enkele weken) leiden deze niet tot (ontoelaatbare) trillinghinder of geluidshinder. De mast en turbine worden elders gefabriceerd en slechts ter plaatse geassembleerd. Hierbij zijn alleen hijswerkzaamheden in beeld die niet tot trillinghinder leiden.

Tijdens de gebruiksfase is reeds op vele plaatsen aangetoond dat zich in deze fase geen trillinghinder voordoet.

Steller	:	E. Gerrmann
Telefoon	:	046 4778599
E-mail	:	edwin.gerrmann@sittard-geleen.nl
Cluster	:	Beleid

Er is een uitgebreide rapportage beschikbaar over geluid in de exploitatiefase. Voor de bouwfase worden nadere onderzoeken uitgevoerd zodra er een keuze is gemaakt voor het te plaatsen type turbine. Aan de hand van een onderzoek naar de bodemopbouw ter plaatse wordt dan een plaatsingsplan gemaakt. Aan de hand van het type turbine en de bodemopbouw wordt ook een ontwerp voor de fundering gemaakt. De funderingen worden zodanig ontworpen dat deze de bewegingen van de turbine opvangt en voorkomt dat er overlast ontstaat door trillingen. Omdat het type turbine pas later gekozen wordt, zijn hiervan nu nog geen gegevens voorhanden. Laat onverlet dat overlast tijdens de bouw tijdelijk is en ook daarvoor regels gelden.

Vraag 3

Wel noemenswaardig is dat de wethouder zelf aangeeft te kijken naar meerdere alternatieven plekken binnen onze gemeentegrenzen tijdens de Ronde met de uitspraak dat deze windturbines er toch komen. Waarom zijn er geen stukken en/of rapportages gedeeld waarin beschreven staat dat thans beoogde locatie de beste optie is?

Antwoord

De wethouder heeft meerdere malen aangegeven dat zij kijkt naar aanvullende locaties niet naar alternatieve locaties. Wij verwijzen u verder naar het POL 2014 en de door de raad van Sittard-Geleen vastgestelde omgevingsvisie Sittard-Geleen 2016. Hierin staat aangegeven dat de (grote) industrieterreinen zoekgebieden zijn in het kader van locaties voor windturbines. In de gemeente Sittard-Geleen zijn dat de bedrijventerreinen Chemelot, Nedcar, Bedrijvenpark Fortuna, Sittard-Noord, Holtum-Noord. Bedrijventerrein Holtum-Noord is op de POL-kaart wind een gebied waar windenergie mogelijk zou kunnen zijn. Uit onderzoek van ENGIE blijkt dat er plaats is voor 3 windturbines.

Vraag 4

Wij als PVV begrijpen dat de gemeente deze ontwikkelingen niet zelf doet, maar de PVV vindt het te kort door de bocht om maar gelijk windmolens te plaatsen, het is wel aan de gemeente om de alternatieven te bekijken en de overwegingen te maken met betrekking tot de gezondheid van haar burgers. Waarom biedt u niet een totaaloverzicht aan?

Antwoord

De gemeente Sittard-Geleen heeft zich tot doel gesteld om in 2020 20 % en in 2030 49% van het energieverbruik in de gemeente op te wekken met duurzame energiebronnen. Het uiteindelijke doel is in 2050 álle energie uit duurzame energiebronnen te verkrijgen. Het energieverbruik van Sittard-Geleen, (exclusief het energieverbruik op Chemelot) bedraagt momenteel 9,65 Peta joule). Deze 9,65 PJ is onder te verdelen in warmte (gas 38%/3,71 PJ) transport (benzine/diesel 42%/4,02 PJ) en elektriciteit (20 %/1,92 PJ). De opgave is dus om 1,92 PJ aan elektriciteit duurzaam op te wekken.

Dat lukt niet alleen met zonne-energie. Naast zonne-energie, bio-energie en aardwarmte is het ook nodig dat er windenergie wordt gerealiseerd.

Vraag 5

Heeft de gemeente er wel rekening gehouden dat tijdens de werking van de turbines er andere soorten van vervuiling plaatsvinden die niet wettelijk beschreven staan in het klimaatakkoord en veel schadelijker zijn voor bewoners en milieu, laten we eens het bekende freon-gas benoemen?

Antwoord

Tijdens de gebruiksfase komt geen freon-gas vrij.

In windmolens wordt vaak het gas SF6 (zwavelhexafluoride) gebruikt om kortsluiting te voorkomen (SF6 werkt als isolatiemiddel). SF6 komt voornamelijk door lekkages terecht in de atmosfeer. Bij windturbines kunnen deze lekkages ontstaan door mechanisch falen, slijtage van machines of tijdens onderhoud of ontmanteling van een windturbine. Ter voorkoming van vrijkomen van SF6 in de atmosfeer wordt het bij reparatie en ontmanteling afgevangen.

Vervolgens wordt het hergebruikt in nieuwe apparaten.

Onderzoek van WindEurope wijst uit dat alle 100.000 windturbines in Europa jaarlijks naar schatting 150kg aan SF6 lekten in de afgelopen zes jaar. Dit staat gelijk aan een jaarlijkse uitstoot van 3.525 ton CO2.

Om dit in perspectief te plaatsen: deze 100.000 windturbines bespaarden in dat jaar 255 miljoen ton aan CO2 door 336TWh aan groene stroom op te wekken. De lekkage van SF6 vormt dan ook slechts fractie, namelijk 0,001%, van de vermeden uitstoot van CO2. Desondanks is het de verantwoordelijkheid van de windsector om het gebruik van SF6 waar mogelijk te verminderen en waar dit om praktische redenen niet mogelijk is te zorgen dat het risico op lekkages zo klein mogelijk is”

Bron: <https://nwea.nl/windenergie-en-sf6-in-perspectief/>

Vraag 6

Is er rekening gehouden met de WOZ-waarde van de woningen in het desbetreffende gebied? Gemeenten bepalen immers de WOZ-waarde voor alle woningen. De WOZ-waarde is een indicatie voor de verkoopwaarde ten tijde van de waarde vaststelling (1 januari van het jaar daarvoor). Als er een lagere WOZ-waarde wordt vastgesteld, betekent dit een lagere belastinggrondslag (voor o.a. inkomstenbelasting / successie / waterschap).

Antwoord

Er zijn nu geen windturbines. Een mogelijk effect op de WOZ-waarde van woningen kan pas dan worden bepaald als de molens zijn gerealiseerd.

Vraag 7

Wordt rekening gehouden voor de bewoners en eventuele planschade die hier voor in aanmerking komen, wie betaalt deze kosten? Garandeert u de economische uitvoerbaarheid?

Antwoord

Eventuele planschade is voor rekening van de exploitant/ontwikkelaar. Hierover zal de exploitant/ontwikkelaar een planschade-overeenkomst met de gemeente Sittard-Geleen sluiten. Door de ontwikkelaar zal een planschade-analyse worden opgesteld. Bij planschadeclaims zal door de gemeente altijd een onafhankelijke instantie worden ingeschakeld voor het vaststellen van eventuele schade. Dit is vastgelegd in de wet Ruimtelijke Ordening. De economische uitvoerbaarheid is door ENGIE voldoende aangetoond.

Vraag 8

In het profijt plan omschrijft u een hoop voordelen voor de bewoners. Waar staat beschreven dat als er reparaties zijn en als deze molens gesloopt gaan worden welke partij de daar bijkomende kosten gaan dragen? De leverancier of ook de mede-eigenaren? De burgers?

Antwoord

De kosten van ontmanteling van de windturbines aan het einde van de levensduur zijn voor Windpark Holtum Noord BV.

Deze kosten worden ingeschat op ongeveer 100.000,- per turbine. Die bestaan uit het weghalen van de windturbine met een hijskraan en het verwijderen van het betonnen fundament tot 1m onder het maaiveld (= te doen gebruikelijk). De windturbine zal, 1) indien er vraag naar is, gerenoveerd worden en weer geïnstalleerd worden in een ander land/project of 2) hij wordt gerecycled. In dat laatste geval gaat het met name over de metalen (koper uit de generator; staal uit de mast, rotor en machinehuis. In beide gevallen gaan we ervan uit dat de opbrengsten net zo hoog zijn als de kosten. Dus in die zin hoeft er niet voor gereserveerd te worden.

Ten opzichte van de totale investeringskosten en de exploitatie vallen deze kosten mee. Mocht gedurende de looptijd van het project blijken dat de opbrengsten van sloop/verkoop toch tegenvallen, dan kan in de laatste jaren alsnog een reservering opgebouwd worden.

Vraag 9

Is er rekening gehouden in het profijtplan met de bewoners die het geld niet hebben en of kunnen opbrengen om te kunnen participeren in het profijtplan, gaat de gemeente deze bewoners compenseren en of is het alleen bedoeld voor bewoners die die bijdrage wel kunnen bekostigen?

Antwoord

Ja, daar is rekening mee gehouden. Naast de mogelijkheid om zelf te investeren bestaat het voordeel voor het gebied ook uit de oprichting van een Omgevingsfonds en een goede aanbieding voor de afname van energie voor direct omwonenden. Het Omgevingsfonds Holtum Noord is bedoeld voor projecten in de omgeving van het windpark die ten goede komen aan de collectieve fysieke leefbaarheid, sociale samenhang, natuur en het landschap of die energiebesparing opleveren. Daarnaast is er een groenregeling voor burens. Om het zicht van direct omwonenden op het windpark te verminderen zal in overleg met deze omwonenden bekeken worden waar de aanleg van groen dit zicht kan verminderen.

Vraag 10

Is er een plan waarin beschreven staat hoe de besteding gebeurt van die €30.000 die in het fonds gestort wordt? Wat gaat dit fonds concreet bewerkstelligen voor de omwonenden?

Antwoord

Dit plan zal samen met de omwonenden onder begeleiding van ENGIE worden opgesteld. Zij zullen in onderling overleg bepalen welke projecten worden uitgekozen om te financieren vanuit het fonds. Zowel de gemeente als ENGIE hebben geen invloed op hoe dit geld besteed wordt. ENGIE heeft wel een controlerende rol dat het geld bijvoorbeeld niet voor criminele doeleinden wordt gebruikt. Het moet besteed worden aan projecten voor de leefbaarheid. Voor de uitvoering wordt een stichting opgericht waarbij het bestuur zal bestaan uit omwonenden. Daar waar projecten invloed hebben op de openbare ruimte zal dit natuurlijk in samenspraak met de gemeente moeten plaatsvinden en voldoen aan wet en regelgeving.

Vraag 11

Is het niet aan de raad om mee te kijken naar de MER-beoordeling en daarin B&W te adviseren over de beslissing? En niet zomaar het advies van de RUD over te nemen?

Antwoord

Nee, de beoordeling aanmeldnotitie m.e.r. is de bevoegdheid van het college van B&W. Echter dit besluit gaat mee in de procedure voor een omgevingsvergunning waarvoor de raad een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) moet afgeven. De raad komt dus nog aan zet.

Vraag 12

Voorbeeld: een windturbine met een vermogen van 3 MW heeft een 'bronsterkte' tussen 102 en 109 dB(A). De minimale afstand tot bebouwing zou 350 tot 700 meter moeten bedragen om 's nachts niet boven de toegestane geluidsdruk van 40 dB(A) op de gevel van woonhuizen te komen.

Is er met de keuze van de verbeterde windmolens rekening gehouden met de tophoogte?

Antwoord

Ja, er is ten aanzien van het geluid volledig rekening gehouden met de tophoogte (hoogste punt) van de geplande windturbines en er wordt voldaan aan alle wetgeving.

Vraag 13

In de buurt van een windmolen kan een (bewegende) schaduw ontstaan. Deze slagschaduw kan hinder veroorzaken als de turbine te dicht bij een huis staat. Vooral bij een laagstaande zon is dit een probleem. De schaduw wordt dan langer en bereikt ook huizen die verder weg staan. Een gevel met ramen mag niet meer slagschaduw ontvangen dan 17 dagen per jaar. En niet meer dan 20 minuten per dag. Dagen met heel korte slagschaduw hoeven niet te worden berekend. Bijvoorbeeld bewolkte dagen. Is er rekening gehouden met de slagschade gezien de tophoogte van de windturbines en de daarvoor geleden regels vanuit de rijksoverheid?

Antwoord

Ja, er is ten aanzien van de slagschaduwbepaling volledig rekening gehouden met de tophoogte van de geplande windturbines en er wordt voldaan aan alle wetgeving. Elke turbine wordt uitgevoerd met een stilstand-voorziening. Mocht een (slagschaduw)norm dreigen te worden overschreden dan stopt de turbine automatisch (tijdelijk).

Vraag 14

Kan de leverancier aangeven hoeveel neodymium en andere zeldzame aardmetalen in deze windturbines verwerkt zijn? Het is bekend dat sommige aardmetalen radioactiviteit veroorzaken, maar hierover wordt niet overgesproken. Of heeft dit niets te maken met een groener milieu en of een duurzaam leven op onze aarde en onze gemeente?

Antwoord

Neodymium is een zeldzaam metaal en komt voor in huishoudelijke apparaten zoals kleurentelevisies, fluorescerende lampen en spaarlampen, maar ook in andere elektrische gebruiksvoorwerpen zoals elektrische fietsen. In sommige generatoren van windturbines wordt ook neodymium gebruikt, namelijk bij sommige generatoren die gebruik maken van permanente magneten. Neodymium is een schaars metaal. Bij de winning van dit metaal komen radioactieve materialen vrij. Er is geen relatie te leggen met het effect op de gezondheid van omwonenden van windturbines door het gebruik van neodymium in windturbines. Er zijn geen gevallen bekend waaruit schadelijkheid voor de gezondheid zou blijken bij normaal gebruik van neodymium. Neodymium zelf is ook geen radioactief materiaal. Turbines die op een andere manier werken dan met permanent magneten (zoals turbines met elektromagnetten) maken geen gebruik van neodymium. Omdat de keuze voor een windturbintype van vele factoren afhankelijk is (zoals prijs, elektriciteitsopbrengst, onderhoud) is op voorhand dus niet te zeggen of de turbines in Windpark Holtum-Noord gebruikmaken van dit metaal.

Turbineleveranciers nemen hun verantwoordelijkheid als het gaat om het gebruik van duurzame grondstoffen en kunnen dit aan de hand van certificering aantonen